

Univerzita Hradec Králové

Pedagogická fakulta

Oponentský posudek na diplomovou práci

Název práce: Mediální vzdělávání rodičů

Jméno autorky: Bc. Monika Pečivová

Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Oponent práce: Doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.

Autorka pro svou diplomovou práci zvolila zajímavé, aktuální, teoreticky i metodologicky nosné sociálně pedagogické téma. Předložená práce je teoreticko-empirické povahy. Autorka práci strukturovala do pěti kapitol, úvodu a závěru. Práce je opřena o úctyhodný seznam odborné literatury, doplněna přílohami a seznamem použitých zkratek.

V úvodu nás autorka seznamuje s důvody výběru řešeného tématu, s cílem diplomové práce, s metodami zpracování práce a naznačuje výzkumné otázky. Empirické šetření, které je součástí práce je kvalitativního charakteru. Cíl je poněkud široce koncipován, je však do určité míry zpřesněn několika vědecko-výzkumnými tématy.

První kapitola je nazvána netradičně: Teoretický background. Kapitola je poměrně krátká a soustředí se na výčet prací, které se zabývají výchovou a vzděláváním dospělých a na práce, které již akcentují z hlediska společenských potřeb dospělé ve vztahu k médiím. Protože je pouze výčtem, ne analýzou, je svým způsobem problematická a vůbec by se nic nestalo, kdyby v práci nebyla. Navíc vývojové hledisko v kapitole uplatněné je velmi libovolně uplatňované a tak někteří odborníci, kteří stáli u zrodu výchovy a vzdělávání dospělých nejsou vůbec uváděni (Kinský, Hyhlík aj.).

Druhá kapitola nese název Současná úroveň mediální gramotnosti dospělých. Ta je již plně funkční z hlediska cíle práce i záměru autorky. Vymezuje pojem mediální gramotnosti, připomíná nejrůznější empirické výzkumy, které se zabývali mediální gramotností ve světě i v Česku.

Třetí kapitola se věnuje mediálnímu vzdělávání jako nástroji zvyšování mediální gramotnosti. Pozornost věnuje mediální, výchově a mediálnímu vzdělávání, přičemž není jednoznačně formulováno, jaký je mezi nimi rozdíl. V kapitole se pojednává i o kompetencích spojených s mediální gramotností. Autorka však pouze přebírá názory některých autorů, aniž si vymezila kompetence mediální gramotnosti a poukázala na různé obsahové i operační roviny.

Ve čtvrté kapitole se opět vrací k mediálnímu vzdělávání dospělých. Celkem nepochopitelně zařazuje i kapitolku o vývoji oboru, což bylo částečně řešeno již v první

kapitole. Kapitola je samozřejmě jen stručným nástinem, protože s ohledem na zaměření práce je problém vývoje oboru marginálním aspektem. Celkem překvapivě v celoživotním učení není odkaz na Komenského, ačkoliv jeho pojetí je z hlediska současných společenských potřeb velmi nosné. Dále se zabývá rozdíly mezi formálním a neformálním vzděláváním dospělých, informálním učením a osobností vzdělávaného. Kapitola je následně završena přehledem nabídky dalšího vzdělávání.

Předmětem páté kapitoly je vlastní empirické šetření. Kapitola je uvozena oprávněně teoretickými východiskem, která jsou formulována jako quasi výzkumné otázky empirického šetření. Pochopitelně nezahrnují veškerý obsah teoretické části práce. Následuje popis vlastního empirického šetření. Kromě hlavní vědecko-výzkumné otázky jsou představeny i 4 dílčí výzkumné otázky. Je popsán vzorek respondentů. Dále je provedena analýza získaných dat. Výsledky jsou prezentovány ve vztahu k dílčím výzkumným otázkám. Jsou provázeny, jak to vyžaduje metodologie kvalitativního výzkumu jakýmisi kategoriemi, které autorka na základě výzkumných dat formulovala. Diskusí výsledků je kapitola empirického šetření završena. Dosažené výsledky jsou zajímavé a jistě podhalují pohled na úroveň mediálního vzdělávání, ale autorkou jsou nadhodnocovány. Jestliže empirické šetření bylo provedeno na 5 respondentech, není možné dosažené výsledky tak zobecňovat, jak to činí autorka. Z tohoto hlediska pak je sporné naplnění cíle diplomové práce. Na vzorku pěti respondentů nelze „zmapovat současnou situaci v oblasti mediálního vzdělávání rodičů“.

V závěru autorka oprávněně hovoří o limitech práce a ukazuje, kam dále by se obdobné bádání mělo posouvat.

Předloženou práci i přes některé problémy v posudku nastíněné autorka prokázala, že si osvojila základy vědecké akribie. Dosavadní malé zkušenosti autorky s vědecko-výzkumnou prací stojí za chybičkami, kterých se dopustila. Nepochybně její přínos spočívá v tom, že propojila dvě témata a to vzdělávání dospělých a mediální výchovu v rodině, i když dosažené výsledky jsou prozatím dílčího charakteru.

Po stránce formální a jazykové by celkem byla práce akceptovatelná. Autorka poměrně dobře formuluje, jazyk je spisovný a svěží. Bohužel v textu jsou i některé chybičky v odkazech. Např. v textu je uváděna autorka jako Dobrovská, v seznamu užití literatury se čtenář setkává se jménem Dombrovská.

Předložená práce splňuje kritéria kladená na magisterské práce a proto ji navrhuji přijmout jako diplomovou práci.

Hodnocení:

V Hradci Králové 16. 4. 2019

Doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.